

Saavutused, probleemid ja peamised töötulemused 2019. aastal

Direktori aastaaruande põhipunktid

Selles kokkuvõttes on esitatud valik 2019. aasta põhitegevusi, kuid see ei kajasta kaugeltki kõiki Haiguste Ennetamise ja Tõrje Euroopa Keskuse (ECDC) saavutusi sellel aastal. ECDC tegevuse, korraldusliku ja haldusstruktuuri ning töökava üksikasjalik ülevaade on esitatud aastaaruande täisversioonis.

<https://ecdc.europa.eu/en/publications-data/annual-report-director-2019>

Palume viidata järgmiselt:

Haiguste Ennetamise ja Tõrje Euroopa Keskus. Saavutused, probleemid ja peamised töötulemused 2019. aastal: Direktori aastaaruande põhipunktid. Stockholm: ECDC, 2020.

ISBN 978-92-9498-482-1

ISSN 2529-5993

doi 10.2900/05222

Katalooginumber TQ-AX-20-001-ET-N

© Haiguste Ennetamise ja Tõrje Euroopa Keskus, 2020

Kõikide piltide © ECDC, v.a (cc) Creative Commons Attribution Non Commercial (CC BY-NC 4.0) litsents järgmiste portaali Flickr.com kasutajate kaudu: NIAID (lk 6); Pandiyan V (lk 8, ülal); Luke Dennison (lk 8, all); Oregon Department of Agriculture (lk 10, ülal); Alexandra E. Rust (lk 10, all); Anders Pearson (lk 16, ülal); Nicolas Nova (lk 24/25).

Reprodutseerimine on lubatud allikale viitamisel.

Selles väljaandes kasutatud autoriõigusega kaitstud fotosid ei tohi autoriõiguse omaniku otsese loata kasutada muudes väljaannetes.

Saavutused, probleemid ja peamised töö- tulemused 2019. aastal

Direktori aastaaruande põhipunktid

Sisukord

Eessõna	3
Sissejuhatus	3
ECDC – rahvatervisega tegelev Euroopa asutus	5
Üleeuroopaline lähenemisviis haiguste seirele	5
ECDC haiguste programmid: valmisolekut, ennetust ja reageerimist toetavad andmed 5	
Antimikroobikumiresistentsuse oht	7
2019. aasta tegevuskava põhipunktid: Ebola, Zika ja Lyme'i tõbi	9
Toidust põhjustatud haiguspuhangud vajavad üleeuroopalist reageerimist	11
Pidev kasv alates 2010. aastast: süüfilis	13
Vaktsineerimise tähtsus	15
Tuberkuloosi levimus ja ennetamine	17
Vaktsiinid toimivad	19
Rohkem andmeid, kiiremini ja enamate haiguste kohta	21
Haiguste seire	21
Epidemioteave	21
Valmisolek	23
Reageerimine	23
Teadusnõustamine	23
Mikrobioloogia	25
ECDC ja Euroopa rahvatervisese kogukond	27
Rahvaterviseteemalised koolitused	27
Rahvatervisesealne teavitustegevus	28
ECDC arvudes	29

Haldusnõukogu eesistuja eessõna

Üks haldusnõukogu oluline saavutus 2019. aastal oli keskuse kolmanda sõltumatu välishindamise lõpuleviimine. Hindamine näitas viimase viie aasta jooksul tehtud edusamme: lõpparuande kohaselt on ECDC „edukalt toetanud ELi ja riikide poliitika prioriteetseid valdkondi ning näidanud üles võimekust kohaneda poliitika arengutega, mis kinnitab selle tegevuste olulisust“.

Haldusnõukogu arutas ka ECDC pikaajalist strateegiat aastateks 2021–2023, mis kinnitatakse käesoleva aasta lõpupoole.

ECDC jätkas 2019. aastal liikmesriikide ja Euroopa Komisjonile teadus- ja tegevusalase toe pakkumist järgmiste tegevustega:

- 24 kiire riskihinnangu koostamine ning oma seireprotsesside ja -süsteemide uuendamine;
- Euroopa Komisjoni tehniline toetamine seoses otsuse nr 1082/2013/EL (tõsiste piiriüleste terviseohtude kohta) rakendamisega; selle raames ajakohastas ECDC ka varajase hoiatamise ja reageerimise süsteemi;
- reageerimisrühma lähetamine Mosambiiki, et toetada koolerapuhangu tõrjet; teine rühm suundus Kongo Demokraatlikku Vabariiki, et reageerida Ebola puhangule.

Ajal, mil maailm on silmitsi seninägematu pandeemiaga, täidavad Euroopa Komisjon ja ECDC väga olulist ülesannet, et pakkuda poliitikakujundajatele usaldusväärseid andmeid ja teostatavaid leevendusvariante Euroopas COVID-19-le reageerimiseks.

Viimased 15 aastat on näidanud, et ECDC suudab järjest tõhusamalt kehtestada harmoneeritud tõendus põhiseid standardeid ja meetodeid, mida saab kasutada kogu Euroopas. Keskuse jätkuv tegevus epidemioloogia, haiguste seire, nakkushaiguste ennetamise ja vaktsineerimise edendamise alal on andnud olulise panuse Euroopa rahvatervisele. Ajal, mil maailm on silmitsi seninägematu pandeemiaga, on veelgi olulisem, et ECDC pakuks poliitikakujundajatele usaldusväärseid andmeid, põhjalikke riskihindamisi, leevendusvariante ja praktilisi suuniseid, et Euroopa reaktsioon COVID-19-le oleks optimaalne.

Dr Anni-Riitta Virolainen-Julkunen
ECDC haldusnõukogu eesistuja
26. veebruar 2020

Direktori sissejuhatus

2019. aasta oli paljude muutuste aasta ning paljud nendest suunavad meie tööd eelolevatel aastatel:

- haldusnõukoguga arutati uut pikaajalist strateegiat (2021–2027);
- perioodi 2013–2017 hõlmanud keskuse kolmanda välishindamise järeldused olid üldiselt ECDC ja selle poolt liikmesriikidele pakutava lisaväärtuse suhtes väga tunnustavad;
- algatuse „*Järgmise põlvkonna ECDC*“ raames uuendati 2020. aasta jaanuaris keskuse organisatsiooni struktuuri, mis tagab tõhusa sisemise koostöö;
- algas töö kahe uue programmiga: „*E-tervis ja digiteenused*“ ning „*Ettenägelikkus*“. Esimesed e-tervist käsitlevad andmed on juba kogutud.

ECDC jätkas liikmesriikide ja Euroopa institutsioonide toetamist nakkushaiguste valdkonnas: vastasime komisjoni ja Euroopa Parlamendi 34 päringule ning avaldasime ECDC veebisaidil üle 200 teadusliku dokumendi.

2019. aasta suured projektid olid ECDC seiresüsteemide uuendamine, keskuse infotehnoloogia allhange, varajase hoiatamise ja reageerimise süsteemi ümberkujundamine ning kogu genoomi sekveneerimisele juurdepääsu parandamine kõikide liikmesriikide jaoks.

Septembrist 2018 kuni veebruarini 2020 oli ECDC ELi asutuste võrgustiku eesistuja, mis tõi meie igapäevätöösse käegakatsutavat kasu tänu suurepärasele võimale suurendada oma nähtavust, osaleda strateegilises teabevahetuses teiste asutustega ja ühtlustada oma menetlusi.

Soovin tänada kõiki ECDC töötajaid nende suurepärase töö eest. Samuti olen tänulik meie arvukatele partneritele liikmesriikides ja Euroopa Liidus, kes järjekindlalt meie tööd toetavad.

Dr Andrea Ammon
ECDC direktor
26. veebruar 2020

Üleval: ECDC peahoone Rootsis Solnas

All: Tervishoiu ja toiduohutuse volinik Vytenis Andriukaitis ja ECDC direktor Andrea Ammon kõnelemas ECDC töötajate ees 15. märtsil 2019

ECDC – rahvatervise tegelev Euroopa asutus

2005. aastal loodud ja Rootsis Stockholmis asuv Haiguste Ennetamise ja Tõrje Euroopa Keskus (ECDC) on ELi asutuste võrgustiku osa. Need asutused täidavad tehnilisi ja teaduslikke ülesandeid, mis aitavad ELi institutsioonidel otsuseid teha ja poliitikat rakendada. ELi asutused on detsentraliseeritud organid ning neid leidub peaaegu igas ELi liikmesriigis.

ECDC mandaat hõlmab ligi 60 nakkushaiguse seiret, alates AIDSist/HIVist kuni haruldaste zoonoosideni. Keskus edendab ka vaktsineerimist, tuvastab tervist mõjutavaid käitumisharjumusi, tagab laborikvaliteedi kogu Euroopas, koolitab rahvatervise epidemiolooge kõikjalt Euroopast ning teavitab oma sihtrühmi kõikidest nakkushaiguste aspektidest.

2019. aasta lõpus oli keskusel 268 alalist töötajat, kes tegelesid haiguste seire, haiguspuhangute avastamise, teaduslike nõuannete andmise, infotehnoloogia, teabevahetuse ja haldustegevusega.

Üleeuroopaline lähenemisviis haiguste seirele

ECDC käitab ja hooldab kolme peamist üleeuroopalist nakkushaiguste seire süsteemi. Iga süsteem keskendub ühele haigustõrje valdkonnale: EWRS (ohtude

tuvastamine, hoiatusteated), EPIS (epideemiateave) ja TESSy (haiguste seire ja statistika).

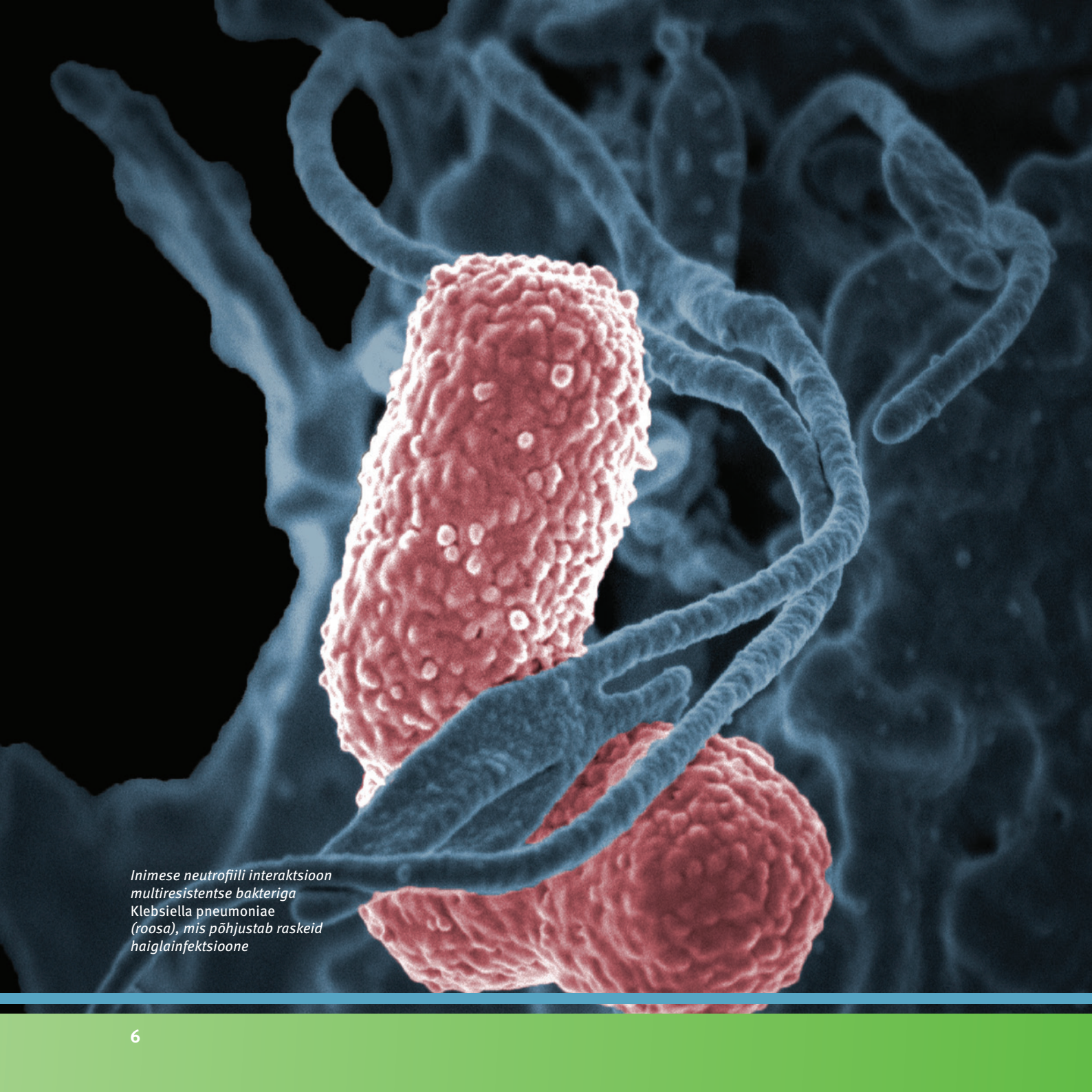
- Aastatel 2018–2019 täielikult ümberkujundatud varajase hoiatamise ja reageerimise süsteem (EWRS) on konfidentsiaalne süsteem, mis võimaldab liikmesriikidel ja Euroopa Komisjonil jagada teavet ELi tasandil mõju avaldada võivate tervisesündmuste kohta ning koordineerida rahvatervise kaitsemeetmete võtmist.
- Epideemiateabe infosüsteem (EPIS) on turvaline veebipõhine teabevahetusplatvorm, mis võimaldab teadlastel ja rahvatervise ekspertidel epidemioloogilist teavet vahetada.
- Euroopa seiresüsteem (TESSy) on ulatuslik andmebaasisüsteem haigusandmete kogumiseks. ELi/EMP riigid lisavad süsteemi regulaarselt andmeid nakkushaiguste kohta oma territooriumil. Nende andmete põhjal saavad ECDC veebipõhise nakkushaiguste seire atlase kasutajad genereerida ajakohaseid seirearuandeid ja interaktiivseid kaarte.

Peale selle toetab ECDC Euroopa Komisjoni ja liikmesriikide tööd ELi terviseohutuse komitees, mis tegutseb Euroopa tasandi nõuandva rühmana terviseohutuse alal.

Ülal vasakul: ELi asutused täidavad olulist ülesannet kodanike ohutuse ja heaolu tagamisel. ECDC oli 2019. aastal ELi asutuste võrgustiku eesistuja

Ülal paremal: ECDC töörühma koosolek ühes uues konverentsiruumis

All: epideemiateabe töörühm võõrustab igapäevast ümarlauakohtumist

A 3D scientific illustration showing a neutrophil (neutrofiil) in red, with a textured, bumpy surface, interacting with several blue, rod-shaped bacteria (Klebsiella pneumoniae). The bacteria have long, thin flagella extending from them. The scene is set against a dark background with faint, glowing blue structures that resemble a network or tissue.

*Inimese neutrofiili interaktsioon
multiresistentse bakteriga
Klebsiella pneumoniae
(roosa), mis põhjustab raskeid
haiglainfektsioone*

ECDC haiguste programmid: valmisolekut, ennetust ja reageerimist toetavad andmed

Kõikidelt ELi liikmesriikidelt kogutavad andmed ligi 60 haiguse ja tervishoiuteema kohta võimaldavad ECDC teadlastel koostada üksikasjaliku pildi praegusest (ja varasemast) epidemioloogilisest olukorrast

Euroopas. Keskus seirab haiguste suundumusi ja soovib meetmeid haiguste ja puhangute ennetamiseks. ECDC töö haiguste alal on jagatud nn haiguste programmidesse.

Antimikroobikumiresistentsuse oht

Antimikroobikumiresistentsus ja tervishoiuteenusega seotud nakkused (ARHAI programm). 2019. aastal koostas ECDC mitmeid kiireid riskihinnanguid, milles käsitleti karbapeneemide suhtes resistentsete enterobakterite põhjustatud haiguspuhanguid – karbapeneemid on piiratud kasutusega antimikroobikumid, millega kaasneb dokumenteeritud (või vähemalt potentsiaalne) piiriülene terviseoht. Mitmete selliste haiguspuhangute puhul kasutati juhtumite genoomilise seose kindlakstegemiseks kogu genoomi sekveneerimisel (WGS) põhinevat isolaatide analüüsi.

ECDC käivitas 2019. aastal antimikroobikumiresistentsete geenide Euroopa seirevõrgustiku (lühidalt EURGen-Net), mille eesmärk on teostada rahvatervise aspektist oluliste multiresistentsete bakterite seiret WGS-meetodil. Võrgustik koosneb 37 Euroopa riigi (kõik ELi liikmesriigid, Island, Norra, samuti Bosnia ja Hertsegoviina, Kosovo*, Montenegro, Põhja-Makedoonia, Serbia, Türgi ja Ühendkuningriik) riiklikest referentlaboritest (või samaväärsetest laboritest). Eesmärk on teha kindlaks multiresistentsete

bakterikloonide ja ülekanduvate resistentsuselementide geograafiline levik ja populatsioonidünaamika, et kasutada seda teavet riskihindamises, ennetuse ja tõrje poliitikas ning aidata riikidel suurendada oma tehnilist võimekust epideemilise potentsiaaliga multiresistentsete bakterite WGS-meetodil põhineva seire korraldamiseks.

Rumeenia ELi eesistumise perioodil toetas ECDC 1. märtsil 2019 Bukarestis toimunud antimikroobikumiresistentsust käsitlevat konverentsi. Samal ajal korraldas ECDC simulatsiooniõppuse, et kontrollida liikmesriikide ja ELi koordineeritud reaktsiooni uue raskesti ravitava ulatuslikult ravimresistentse bakteritüve leidmisele tervishoiusüsteemis. Samuti avaldas ECDC koos Majanduskoostöö ja Arengu Organisatsiooniga (OECD) teabekirja „Antimikroobikumiresistentsus ja kuidas sellega ELis toime tulla“. 18. novembril korraldas ECDC seoses WHO antibiootikuminädalaga (18.–24. november 2019) 12. Euroopa antibiootikumipäeva, rõhutades taas kord antibiootikumide aruka kasutamise tähtsust.

** See nimetus ei piira seisukohti staatuse suhtes ning on kooskõlas ÜRO Julgeolekunõukogu resolutsiooniga 1244 ja Rahvusvahelise Kohtu arvamusega Kosovo iseseisvusdeklaratsiooni kohta.*

2019. aasta tegevuskava põhipunktid: Ebola, Zika ja Lyme'i tõbi

Esilekerkivad ja vektoritega levivad haigused (EVD programm). ECDC jälgis tähelepanelikult kümnenadat Ebola viirushaiguse puhangut Kongo Demokraatlikus Vabariigis (KDV). 2018. aasta Ebola puhang oli riigi ajaloo suurim ja kogu maailmas registreeritute suurusest teine. Haiguspuhangu olulise laienemise ajal – mitme nädala jooksul – avaldas ECDC viis täiendust oma kiirele riskihinnangule. Alates oktoobrist lähetas ECDC KDVsse mitmeid eksperte, et toetada Euroopa elanikkonnakaitse ja humanitaarabioperatsioonide peadirektoraadi tegevust.

ECDC jälgis esimest Euroopas avastatud Zika viiruse autohtoonse leviku juhtu, mis leidis aset 2019. aasta augustis Prantsusmaal, ja viis läbi kiire riskihindamise. Õnneks näitas Prantsuse ametiasutuste korraldatud uurimine, et viirus ei olnud kaugemale levinud. ECDC tegi kiire riskihindamise ka riftioru palaviku puhangu kohta Mayotte'is (Prantsuse ülemereterritoorium) ning autohtoonsete dengue palaviku juhtumite kohta Hispaanias ja Prantsusmaal.

Keskus analüüsis 2018. aasta seireandmeid Lyme'i neuroborrelioosi kohta. Väline eksperdipaneel hindas Lyme'i tõve käsitleva Euroopa Parlamendi 2018. aasta resolutsiooni täitmiseks vajalikke nõudeid ning andis soovitusi, kuidas toetada liikmesriikides Lyme'i tõve seiret ja sellest teatamist. ECDC seotud projektis, mis

käsitleb liikmesriikides Lyme'i tõve seiret ja sellest teatamist, kasutab keskus liikmesriikides uuringuid ja väliste konsultantide läbi viidavaid individuaalseid konsultatsioone. Konsultandid teevad kindlaks, milliseid meetmeid on vaja võtta Euroopa Parlamendi resolutsiooni rakendamiseks, ning esitavad Euroopa Komisjonile, Euroopa Parlamendile ja liikmesriikidele värskemaid teadusandmeid. Selle projekti tulemusaruandeid on oodata 2020. aasta lõpuks.

ECDC avaldab oma veebisaidil regulaarselt kaarte sääskede, puukide ja liivakärbest vektorleviku kohta Euroopas. Keskus jätkas ka Lääne-Niiluse viiruse leviku jälgimist ning peenhäälestas modelleerimisvahendit, mis aitab riikidel prognoosida Lääne-Niiluse viiruse aktiivsust ja võrrelda erinevaid vektorikontrolli strateegiaid.

ECDC korraldas laborivõrgustiku EVD-LabNet kaudu väliseid kvaliteedihindamisi ortopoksviiruste suhtes, et hinnata laborite võimekust nende viiruste korrektse avastamisel ja identifitseerimisel.

Oktoobris toimus keskuse iga-aastane võrgustikukohutumine esilekerkivate ja vektoritega levivate haiguste riiklike kontaktasutustega.

Ülal vasakul: ECDC jälgib Euroopa sääsepopulatsioone

All: Euroopa elanikkonnakaitse ja humanitaarabioperatsioonide peadirektoraadi (ECHO) toetusel soetatud lennuk

Üleval:
toidutöötlemistehas
All:
linnukasvatuseaduste
bakterioloogiline
uurimine. Väikesed
mustad täpid on
Salmonella kolooniad

Toidust põhjustatud haiguspuhangud vajavad üleeuroopalist reageerimist

Toidu ja vee kaudu levivad haigused ja zoonoosid (FWD programm). ECDC ja Euroopa Toiduohutusamet (EFSA) avaldasid 2019. aastal kaks ulatuslikku ühist aruannet: *ELi terviseühtsuse 2018. aasta zoonooside aruanne ning iga-aastane inimestelt, loomadelt ja*

toidust pärinevate zoonootiliste ja indikaatorbakterite

antimikroobikumiresistentsuse aruanne. Kogutud andmete analüüs näitas, et aastatel 2014–2018 ELis kinnitatud inimeste kampülobakterioosi ja salmonelloosi juhtumite arv püsis stabiilne.

ELi sageduselt kolmas zoonoos oli Shiga-toksiini tootva *Escherichia coli* (STEC) nakkus inimestel; STEC juhtumite arv oli tõusuteel ka aastatel 2014–2018. Antimikroobikumiresistentsuse aruande kohaselt (2017. aasta andmed) on kampülobakterid mõnes riigis fluorokinoloonide (nt tsiprofloksatsiin) suhtes sedavõrd resistentsed, et need antimikroobikumid ei toimi enam raske kampülobakterioosi ravis.

Kiirpäringud on osalevate riikide või ECDC algatatud teabeuringud, mille eesmärk on hinnata riiklikul tasandil toimuvate sündmuste riikidevahelist mõõdet. Nende algatamine ja koordineerimine toimub platvormi EPIS-FWD kaudu. 2019. aastal algatasid 23 osalevat riiki 88 kiirpäringut ja ECDC ühe kiirpäringu. Kiirpäringud olid seotud salmonelloosi (39 päringut), listerioosi (20), verotsütotoksigeense *Escherichia coli* (VTEC) nakkuse (11) ja A-hepatiidiga (8). Keskmiselt

vastas ühele kiirpäringule üksteist riiki; 31 riiki vastas vähemalt ühele kiirpäringule.

ECDC ja EFSA koostöö tugevdamiseks käivitati iganädalased telekonverentsid, et jälgida mitut riiki hõlmavate toidust põhjustatud juhtumite kulgu ja kavandada rahvatervise riskihinnangute koostamist. ECDC ja EFSA avaldavad ühiseid kiirhinnanguid haiguspuhangute kohta. 2019. aastal avaldas ECDC koos EFSAga kolm kiirhinnangut haiguspuhangute kohta: kahes käsitleti mitut riiki hõlmavaid listerioosipuhanguid ja ühes imiku piimaseguga seotud *Salmonella Agona* nakkust. Listerioosipuhangud olid seotud külmsuitsutatud kalatoodete ja viilutatud valmislihatoodetega. Riskijuhtide kiirem teavitamine on tagatud ECDC ja EFSA ühiste teavituskokkuvõtetega, mis tehakse kättesaadavaks kõikidele asjaomastele kontaktpunktidele.

Juckt's im Schritt?

Lass dich auf sexuell
übertragbare
Infektionen testen.

 [liebesleben.de](https://www.facebook.com/liebesleben.de)

Eine Aktion der Bundeszentrale für
gesundheitliche Aufklärung (BZgA) mit
Unterstützung des Fachverbandes
Aussenwerbung e. V., gefördert durch
die Bundesrepublik Deutschland.

 Bundeszentrale
für
gesundheitliche
Aufklärung

FACHVERBAND
AUSSENWERBUNG E.V.

Kampaaniaplakat Saksamaal Leiris: „Kube sügeleb? Lase ennast testida sugulisel teel levivate nakkuste suhtes.“ See on sinu armuelu. Kaitse seda.

LIEBES
LEBEN

Es ist deins.
Schütze es.

Pidev kasv alates 2010. aastast: süüfilis

HIV, sugulisel teel levivad nakkused ja viiruslik hepatiit (HASH programm). ECDC sugulisel teel levivate nakkuste võrgustiku koordineerimiskomitee palus keskusel hinnata süüfilise epidemioloogilisi suundumusi ja pakkuda variante, kuidas reageerida seoses süüfilisega Euroopas tekkinud olukorrale. 2019. aastal avaldatud kirjanduse ülevaatel ja süstemaatilisel analüüsil põhinev aruanne näitas, et uutest juhtumitest teatamise määr on Euroopas tõusuteel alates 2010. aastast ning viimastel aastatel on kasv kiirenenud, eriti homoseksuaalsete meeste seas. Aruandes pakuti süüfilise epideemia leevendamiseks mitmeid tõenduspõhiseid meetmeid.

Keskus avaldas standarditud uuringuprotokollid C-hepatiidi riigisisese levimuse hindamiseks. Praegu on esimeses etapis nelja-aastane projekt, mis aitab liikmesriikidel läbi viia riiklikke levimuse uuringuid. Pärast selle lõppemist saavad riigid hinnata haiguse tegelikku koormust oma elanikkonnale.

ECDC tegi tihedat koostööd ÜRO HIV- ja AIDSi-vastase ühisprogrammiga, et koostada HIV-infektsiooni kokkupuute-eelse profülaktika Euroopa põhimõtted, milles keskendutakse profülaktikateenuste osutamisele ja riiklike programmide seirele. Eesmärk on toetada liikmesriike HIV-infektsiooni kokkupuute-eelse profülaktika rakendamisel ja jälgimisel ning luua ELI/EMP jaoks standardne kokkupuute-eelse profülaktika seire vahend.

Koostöös Euroopa Narkootikumide ja Narkomaania Seirekeskusega alustas ECDC tõendite kogumise etappi projektis, mille eesmärk on koostada narkosuhaste ennetamise suunised süstivatele narkomaanidele. Andmete kogumine viiakse lõpule 2020. aastal. Ajakohastatud suunisdokumendi avaldamine on kavandatud 2021. aastale.

Vaktsineerimise tähtsus

Gripp ja muud hingamisteede viirushaigused (IRV programm). Hooajaline gripp tekitab igal talvel Euroopa tervishoiuteenustele märkimisväärselt koormust ja toob eakate seas kaasa kümneid tuhandeid surmajuhtumeid. Uusi ja ootamatuid ohte rahvatervisele põhjustavad ka zoonootiline gripp ja muud esilekerkivad hingamisteede viirused. Hooajalise gripi vaktsineerimisprogrammide juhtimiseks on vaja põhjalikku virooloogilist ja epidemioloogilist seiret.

Muret tekitavad zoonootilised gripiviirused on näiteks lindude gripp A(H5N1) (alates 1990. aastatest), lindude gripid H5N8, H7N9, H7N7, H10N8 ja sigade gripp A(H1N1). Gripist erinevate muret tekitavate esilekerkivate hingamisteede viiruste hulka kuulub näiteks Lähis-Ida respiratoorse sündroomi koroonaviirus (MERS-CoV).

Märtsis korraldas ECDC kolm gripipandeemiaks valmistumise seminari, et aidata kõikidel ELi/EMP riikidel vaadata läbi oma valmistumise suunised ning vahetada kogemusi valmisoleku planeerimise kohta.

ECDC ja WHO Euroopa piirkondlik büroo jätkasid ühist tegevust gripiseire alal: gripihooajal avaldatakse aadressil www.flunewseurope.org iganädalane Euroopa gripiülevaade. Koostöövaldkondade hulka kuuluvad ka gripist põhjustatud haiguskoormuse hindamine, pandeemilise gripi raskusastme hindamine ning gripivaktsiinide tüvede valiku ülemaailmses protsessis osalemine. Detsembris viisid ECDC ja WHO Euroopa piirkondlik büroo läbi esimese piirkondliku olukorra hindamise hooajalise gripi kohta Euroopa piirkonna kõigis 53 riigis. Eesmärk oli esitada varajane hinnang, et aidata liikmesriikidel oma tervishoiusüsteeme

eelolevaks gripihooajaks ette valmistada. ECDC jätkas rahalise toetuse andmist välisele võrgustikule I-MOVE, mis hindab hooajalise gripi vaktsiini tõhusust ja kogub väärtuslikke andmeid järgmise hooajalise gripi vaktsiini loomiseks.

ECDC teeb epideemioteabe funktsiooni kaudu reaajas zoonootiliste gripiviiruste ja muude tekitavate hingamisteede viirushaiguste seiret. Nagu varasematelgi aastatel avaldasid ECDC ja Euroopa Toiduohutusamet igas kvartalis lindude gripi olukorda hindava aruande.

ECDC jätkas Euroopa gripiseire võrgustiku (EISN) ja inimeste gripiga seotud Euroopa referentlaborite võrgustiku (ERLI-Net) tegevuse koordineerimist. ECDC tegi ettevalmistusi iga kahe aasta järel toimuvaks gripiviiruste laborianalüüside väliseks kvaliteedihindamiseks, mis viiakse lõpule 2020. aastal.

Keskus käivitas 2019. aastal katseprojektina gripi bioanalüüsi e-õppe kursused. Kursustel näidatakse, kuidas sekveneerimisandmeid kasutada ja analüüsida.

Enne seda juunis korraldas ECDC Luksemburgis teavitamise eest vastutavate riiklike kontaktasutuste kohtumise, kus osalesid tervise ja toiduohutuse peadirektoraat ning WHO Euroopa piirkondlik büroo. Kohtumise ajal andsid liikmesriigid tagasisidet vaktsineerimisportaali kohta.

ECDC töötajad on gripihooajal ettenägelikud. Nad lasevad endale teha gripisüsti, sest vaktsiinid toimivad. Mõistagi on igaüks neist uhkusega vaktsineerimise pooldaja.

Tuberkuloosi levimus ja ennetamine

Tuberkuloos (TB programm). ELi/EMP liikmesriikidel, ELiga ühinemiseks valmistuvatel riikidel ja Euroopa naabruspoliitika riikidel on seoses tuberkuloosiga erinevad epidemioloogilised profiilid: viies Ida- ja Kagu-Euroopa riigis on (ravimresistentse) tuberkuloosi koormus keskmine, samas kui Lääne-Euroopa riigid on valdavalt väikese koormusega ja seal on võimalus liikuda tuberkuloosi elimineerimise poole. Väikese koormusega riikides elavad tuberkuloosiriskiga inimesed sageli haavatavates ja raskemini kättesaadavates elanikkonnarühmades. Epidemioloogilist olukorda mõjutab ka tuberkuloosi esinemine rändajate seas. Keskmise koormusega riikides esineb tuberkuloosi sagedamini tavaelanikkonnas.

Viidi lõpule kolmeaastane tuberkuloosi ülevaateuuringute projekt. Projekti eesmärk oli hinnata tuberkuloosijuhtumite avastamise määra kuues liikmesriigis (Horvaatia, Taani, Soome, Madalmaad, Portugal ja Sloveenia). Projekt näitas, et avastamise määr nendes riikides on vahemikus 74% kuni 100% ning seega on erinevatest allikatest (nt seiresüsteemid, haiglad, laborid ja kindlustuse andmebaas) pärit andmete kombineerimine perspektiivikas meetod, mis võimaldab saada täpsemat ülevaadet tuberkuloosi põhjustatud tegelikust koormusest neis riikides.

Ülemaailmsel tuberkuloosipäeval (24. märts) esitlesid ECDC ja WHO Euroopa piirkondlik büroo ühist aastaruannet „*Tuberkuloosi seire ja jälgimine Euroopas*“ (2017. aasta andmed). Aruanne näitas avastatud tuberkuloosijuhtumite jätkuvat vähenemist, kuid nende tase ei ole endiselt piisav ÜRO kestliku arengu eesmärkide saavutamiseks.

Pärast edukat kolmeaastast projekti, milles kesken-duti tuberkuloosiennetuse valdkonnas viiele prio-riteetsele Euroopa riigile, alustati tööd selleks, et laiendada sarnast toetust kõikidele liikmesriikidele. Projekt hõlmab ühiseid seminare, koolitusi, vastas-tikuseid külastusi ja riikidele pakutavat konsultat-sioonituge. Esimene tegevus on juba kavandatud: rändajate seas tuberkuloosi sõeluuringu tegemist käsitlev seminar toimub 2020. aasta veebruaris Kreekas Ateenas 11 riigi osalusel (Austria, Belgia, Horvaatia, Küpros, Saksamaa, Kreeka, Itaalia, Malta, Portugal, Sloveenia ja Hispaania).

Mais toimus Haagis seireteemaline kohtumine WHOga. Käsitleti tuberkuloosi seire, ennetuse ja tõrje tõhustamist. Sellele kohtumisele järgnes Wolfheze õpikoda, mille korraldasid ühiselt WHO, Madalmaade KNCV Tuberkuloosi Sihtasutus ja ECDC. Õpikoda teema oli „ÜRO kõrgetasemelise tuberkuloosialase kohtu-mise eesmärkide teisendamine meetmeteks“.

Juunis toimus koos WHOga ühiskülastus Madalmaadesse, et anda nõu rändajate seas latentse tuberkuloosi sõeluuringute korraldamise ulatuse ja prioriteetsuse kohta. Külastuse käigus andsid eksperdid ühtlasi nõu selle kohta, kuidas säilitada tuberkuloosi käsitlevaid teadmisi ja oskusteavet: kui-das saavad tervishoiutöötajad säilitada oma oskusi olukorras, kus juhtumite arv riigis on väga väike?

Vasakul: tõhus abinõu paljude nakkushaiguste vastu: avage aken ja tuulutage!

presents:

The dangerous doctor who didn't want to go home

"I was contagious, but refused to go home."

This photo comic is part of a series that deals with low vaccination rates in healthcare workers.

As a healthcare worker you should keep in mind that about 50 per cent of seasonal flu deaths occur in people 65 years and older. Over half of all seasonal flu hospitalisations are in that age group.

As a healthcare worker, there's a lot you can do against the flu: Get vaccinated each year, wash your hands, and stay home when sick.

A few minutes later, both doctors are in an examination room...

ECDC avaldas oma Twitteri kontol @ECDC_Flu tervishoiutöötajatele suunatud videoid, infograafikat ja fotokoomikseid. Fotokoomiksile allikafailid on kohandatavas vormingus ja neid saab alla laadida ECDC veebisaidilt.

Vaktsiinid toimivad

Vaktsiinennetatavad haigused (VPD programm).

Toimivate riiklike vaktsineerimisprogrammide rakendamise kogu Euroopas on üks rahvatervise edulugusid. Euroopa kodanike tervise kaitsmiseks tuleb vaktsineerimisprogramme jätkata ja laiendada. ECDC toetab komisjoni ja liikmesriikide püüdlusi selleks, et lahendada kogu ELi hõlmavaid probleeme seoses vaktsiinennetatavate haiguste ja vaktsineerimisega.

ECDC on loonud koostöövõrgustiku, et toetada liikmesriikides immuniseerimise tehnilisi nõuanderühmasid. Immuniseerimise tehnilised nõuanderühmad on sõltumatud komisjonid, mis hindavad vaktsiinide ja immuniseerimise teaduslikke tõendeid ja esitavad soovitusi vaktsineerimist korraldavatele riiklike ametitele. Eesmärk on tugevdada ja tõhustada kogu Euroopas teaduslike tõendite hindamist. Selle 2018. aastal loodud võrgustiku esimene kohtumine toimus 2019. aastal, et leppida kokku oma pädevuses; lisaks korraldati mitmeid veebiseminare. Üks töörihm on juba uurinud vaktsiinide ja vaktsineerimisstrateegiate teaduslikke tõendeid, keskendudes esialgu gripivaktsiinide kasutamisele lastel ja eakatel inimestel.

Keskus alustas tõendite kogumist, et toetada ELi üldise vaktsineerimiskava suuniste koostamist, võttes arvesse WHO soovitusi plaanilise immuniseerimise kohta. Üks eesmärk on suurendada riiklike kavade ühilduvust ja muuta tervisekaitse kõikide kodanike jaoks võrdsemaks. Ettepanek vormistatakse 2020. aastal.

Detsembris esitati liikmesriikidele konsulteerimiseks ja katsetamiseks ECDC vaktsineerimise Euroopa

teabeportaali beetaversioon. Ametlik avalik käivitamine on kavas 2020. aasta aprillis. Vaktsiiniportaal annab objektiivset, läbipaistvat ja ajakohastatud teavet vaktsiinide, vaktsineerimise eeliste, vaktsineerimise ohutuse ja ravimiohutuse järelevalve kohta.

Lisaks käivitas ECDC projekti, mille eesmärk on tõhustada Euroopa vaktsineerimise taseme andmete kogumist ja haldamist.

Veel aitas ECDC tervise ja toiduohutuse peadirektoraadil korraldada 12. septembril 2019 Brüsselis Euroopa Komisjoni presidendi Jean-Claude Junckeri ja WHO peadirektori Tedros Adhanom Ghebreyesusi juhitud vaktsineerimisteemalise rahvusvahelise tippkohtumise. ECDC oli esindatud tippkohtumise programmikomitees ja ECDC direktor dr Andrea Ammon osales vaktsineerimisvastasust käsitlevas arutlusringis.

ECDC jätkas koostööd vaktsineerimise ühismeetmega, mida rahastavad ühiselt Tarbija-, Tervise-, Põllumajandus- ja Toiduküsimuste Rakendusamet (CHAFEA) ning 17 ELi liikmesriiki. Ühismeetme põhieesmärk on suurendada ELis vaktsineerimise taset läbi ELi-ülese koostöö mehhanismide.

Üks ECDC veebiportaali populaarsemaid funktsioone 2019. aastal oli ELi vaktsineerimisgraafik (Vaccine Scheduler), millel oli üle 34 000 kasutaja (2018. aastal 26 500) ja mida vaadati enam kui 180 000 korda (2018. aastal 160 000).

Haiguste seire on rahvusvaheline ettevõtmine: Aafrika haiguste tõrje keskuse esindajad arutavad rahvatervise küsimusi ECDC hädaabioperatsioonide kes

Rohkem andmeid, kiiremini ja enamate haiguste kohta

Haiguste seire

Esimest korda oma ajaloo jooksul õnnestus ECDC-l avaldada 75% ELis jälgitavate haiguste ja haigusetekitajate kohta kogutud seireandmetest kolme kuu jooksul pärast andmekogumise lõppu. Andmed avaldatakse ja visualiseeritakse veebipõhises *nakkushaiguste seire atlases*. See tagab ECDC seireandmete oluliselt kiirema kättesaadavuse, et ELi ja liikmesriikide eksperdid ja poliitikakujundajad saaksid neid varem kasutada. Juhtumisi tähendab kolme kuu jooksul 75% andmete avaldamine ka ühe ECDC sisemise tulemusnäitaja saavutamist.

Seire atlas sisaldab andmeid 58 haiguse ja terviseprobleemi kohta ning ka andmekvaliteedi näitajaid. Sellel oli 2019. aastal üle 25 000 kasutaja ja seda vaadati ligi 90 000 korda. Olenevalt haigusest on andmed esitatud nädala, kuu või aasta lõikes.

Epidemioteave

2019. aastal avastas ECDC 306 sündmust (2018. aastal 377), mis kujutasid endast ohtu rahvatervisele nii, nagu see on määratletud ELi varajase hoiatamise ja reageerimise süsteemis. 58 tuvastatud ohu tagajärjel alustati uue ohu seiret (2018. aastal 71). Kõikidest sündmustest 192 (62%) oli alguse saanud ELis (2018. aastal 62%). Varajase hoiatamise ja reageerimise süsteemis avaldati 81 sõnumit ja 153 kommentaari (2018. aastal 104 sõnumit ja 139 kommentaari). Varajase hoiatamise ja reageerimise süsteemi 7 sõnumit kuulusid hoiatusteadete ja 74

muu teabe kategooriasse; nendest 11 põhjal algatati ohtude jälgimise töövahendis (Threat Tracking Tool, TTT) uus ohuhindamine.

Valmisolek

Suutlikkuse suurendamine, pidev valmisolek ja reaktsiooni planeerimine, sh valmisolekusuutlikkuse lünkade kindlakstegemine, on olulised elemendid, mis aitavad tagada Euroopa võimet reageerida suurtele epideemiatele ja muudele tõsistele piiriülestele terviseohtudele. Hiljutised rahvusvahelised ohud on näidanud, kui olulised on usaldusväärsed teaduslikud tõendid valmisoleku kõikide aspektide jaoks.

Kogukondade valmisoleku valdkonnas lõpetas ECDC kolmeaastase projekti, mille eesmärk oli uurida, kuidas kogukonnad (näiteks kohalikud kogukonnad ja kodanikuühendused) suhtlevad rahvatervise hädaolukordades valmisoleku ja reageerimise eest vastutavate asutustega.

ECDC pakkus Euroopa Komisjonile tehnilist tuge seoses tõsiseid piiriülesteid terviseohte käsitleva otsuse nr 1082/2013/EL artikli 4 rakendamisega. ECDC osales rakkerühmas, mis vaatas läbi iga kolme aasta järel tehtava ülevaate riikide valmisoleku kohta. Märtsis osalesid kõik riigid gripipandeemiaks valmisoleku seminarides, et arutada riiklike pandeemiaks valmistumise kavade uuendusi.

Oktoobris korraldas ECDC Kreekas simulatsiooniõppuse. Stsenarium põhines haigusetekitajate tahtlikul levitamisel. Õppusel osales 27 riiki, et hinnata oma

HEPSA Development: phase 2 (RTVM)

- Delays consultation with EU country leaders on key system elements
- review of informatics elements of available tools
- consultation with NPIs (continued)
- further development of prototype
- ECDC website publication (all EU languages)

Üleval: tervisealasteks hädaolukordadeks valmisoleku enesehindamisvahendi HEPSA esitlus
 All: oktoobris korraldas ECDC ELi asutuste IKT-alase nõuandekomitee 34. kohtumise

teadlikkust bioriskidest ning valmisolekut bioohutuse tagamiseks ja bioterrorismile reageerimiseks.

Keskus lõpetas kirjanduse ülevaate selle kohta, kuidas kasutatakse hädaolukordades otsuste tegemisel ekspertide esitatud tõendeid. Järeldusi arutati ekspertide koosolekul ja koostatud on kava täiendava välitöö tegemiseks 2020. aastal.

Mais korraldas ECDC oma iga-aastase kohtumise valmisoleku ja reageerimise eest vastutavate kontaktasutustega. Septembris toimus Sloveenias koolitusseminar riskidest teatamise ja kriisikoordineerimise teemal. Detsembris korraldati ekspertide koosolek, kus käsitleti rahvatervise valmisolekunäitajaid.

Reageerimine

Kiire riskihindamine toetab liikmesriikide ja Euroopa Liidu tegevust valmisoleku tagamisel, esitades neile ohu kokkuvõtte, hinnates ohu põhjustatud riski suurust ja võttes kokku asjakohase teabe võimaliku reaktsiooni ja leevendusmeetmete kohta.

Keskus tegi 2019. aastal 24 kiiret riskihindamist, millest kolm olid kiired hinnangud haiguspuhangute kohta, mis koostati koos Euroopa Toiduohutusametiga. Käsitletud ohud olid muu hulgas karbapeneemide suhtes resistentsed enterobakterid, Kongo Demokraatlikus Vabariigis esinev Ebola, dengue palavik, listerioos ja Zika viirushaigus.

Lisaks avaldas ECDC 10 epidemioloogilist teadet, milles anti ajakohastatud teavet käimasolevate haiguspuhangute või rahvatervise ohtude kohta. Epidemioloogilistes teadetes esitatakse tavaliselt juhtumite arv, nende ajaline ja geograafiline jaotus, vanuseline ja sooline jaotus, teave kindlaks tehtud või potentsiaalsete riskifaktorite kohta ja riskihinnang. 2019. aasta epidemioloogilistes teadetes käsitleti Ebola puhangut Kongo Demokraatlikus Vabariigis, Zika viirushaigust ja Lääne-Niiluse palavikku.

ECDC töötas välja oma meetodika kiirete riskihindamiste tegemiseks (sealhulgas ümbertöötatud

teabevormid). Uus meetodika lihtsustab protsessi, hõlbustab väliste ekspertide leidmist ja tagab liikmesriikide kaasamise. Nüüd saavad liikmesriigid kiirele riskihindamisele juba varakult kaasa aidata keskuse teaduslike nõuannete hoidla ja haldussüsteemi (Scientific Advice Repository and Management System, SARMS) kaudu.

Teadusnõustamine

Üks ECDC peamisi ülesandeid on pakkuda sõltumatut tõenduspõhist teaduslikku nõustamist, mis oleks metodoloogiliselt usaldusväärne, kasulik ja õigeaegne.

ECDC jätkas 2019. aastal oma teadusstrateegia rakendamist. ECDC avaldas 219 teadustöö tulemust, sh 58 tehnilist aruannet / suunisdokumenti (avaldati oma väljaandena) ja 89 eelretsenseeritud artiklit (teadusajakirjades).

Avaliku sektori rahastatud asutusena tagab ECDC, et suurem osa tema teadustöö tulemustest on nii tema veebisaidil kui ka teadusajakirjade veebisaididel tasuta kättesaadav. 2019. aastal oli 82% ECDC publikatsioonidest eelretsenseeritavates ajakirjades avatud juurdepääsuga.

ECDC uuendatud töövahendit IRIS 2.0, mida kasutatakse teadustöö tulemuste prioriseerimiseks, rakendati edukalt ECDC strateegia 2021–2027 hindamiseks. IRIS annab nõu keskuse tegevuste strateegilise suuna kohta ja soovitab, milliste tegevuste mahtu võiks suurendada või vähendada.

ECDC avaldas ka metodoloogilise suunise selle kohta, kuidas hallata erinevatest seiresüsteemidest kogutud andmete heterogeensust.

laboratory

Mikrobioloogia

2019. aastal hindas ECDC värseimate saadaolevate andmete (2018. aasta) põhjal mikrobioloogia laborite suutlikkust teostada nakkushaiguste seiret ELi ja riikide tasandil. ELi laborite suutlikkuse seire süsteem (lühidalt EULabCap) põhineb 60 kokkulepitud näitajal. Hindamises osalesid kõik ELi/EMP riigid. Liikmesriikide rahvatervise valdkonna mikrobioloogia laborite suutlikkust näitav EULabCapi indeks paraneb jätkuvalt. ELi keskmine punktisumma jõudis 2018. aastal tasemele 7,8/10 (keskmine kuni suur suutlikkus) ning riikidevahelised suutlikkuse erinevused olid 2013. aastaga võrreldes umbes kolmandiku võrra vähenenud. Kõik 30 riiki saavutasid 2018. aastal keskmise või suure suutlikkuse taseme ning enam kui kahel kolmandikul riikidest on laborite suutlikkus piisav rahvatervise kindla valmisoleku tagamiseks. Üldiselt on ELi laborite suutlikkus viimase viie aasta jooksul tõusnud keskmiselt 15%. Vajakajäämisi tuvastati gripiviiruste ja toiduga levivate bakteriaalsete patogeenide antimikroobikumiresistentsuse seires.

ECDC tegi oma mikrobioloogia ja seire valdkonna kontaktasutuste seas uuringu selle kohta, kuidas toimub laboriandmete automaatne edastamine riiklikesse seireandmebaasidesse. Osaliselt või täielikult automatiseeritud süsteeme kasutab haiguseandmete edastamiseks juba 13 liikmesriiki. Need tulemused võetakse lähtekohaks, et töötada välja ELi nakkushaiguste digitaalse seire süsteem.

ECDC toetas Euroopa Komisjoni in vitro diagnostikaseadmeid käsitleva Euroopa määruse rakendamisel ning aitas Tarbija-, Tervise-, Põllumajandus- ja Toiduküsimuste Rakendusametil ette valmistada projektikonkurssi, et suurendada ELi referentlaboratooriumide suutlikkust antibiootikumiresistentsuse valdkonnas.

Laborite suutlikkuse ja võimekuse vahel on ELis märkimisväärsed erinevused. ECDC välised kvaliteedihindamised annavad kokkuvõtlikku tagasisidet ja aitavad parandada laborite töö kvaliteeti

ECDC ja Euroopa rahvatervise kogukond

Rahvaterviseteemalised koolitused

ECDC stipendiumiprogrammi raames õpetatakse väliepidemiolooge (EPIET) ja mikrobiolooge (EUPHEM) sekkuma piiriüleste haiguspuhangute ja muude rahvaterviseohtude korral. 2019. aastal lõpetas ECDC stipendiumiprogrammi ja EPIET-programmid 37 stipendiaati (2017. aasta rühm). Aasta lõpuks oli vastu võetud 78 stipendiaati (2018. aasta rühmas 41 ja 2019. aasta rühmas 37). ELi/EMP riikides asuvates rahvaterviseasutustes ja laborites läbi viidav programm hõlmab sissejuhatavat kursust, koolitusmooduleid ja väliuuringuid nii ELis/EMPs kui ka mujal. Koolituskohtade piisava võimekuse tagavad kohapealseid külastusi tegevad teaduskoordinaatorid ja juhendajad.

2019. aastal viidi lõpule ECDC stipendiumiprogrammi välishindamine, milles järelitati, et programmi eesmärgid on riikliku ja ELi tasandi sidusrühmade jaoks asjakohased. Eriti väärtuslikuks panuseks peeti võrgustiku täiendamist rahvatervise spetsialistidega, kes oskavad tõhusalt ja ühetaoliselt reageerida piiriülestele ohtudele. Samuti leiti hindamisel, et programm aitas oluliselt kaasa liikmesriikide rahvatervisealase suutlikkuse suurendamisele. Osaliselt liikmesriikide poolt toetatud liikmesriikide koolitussuunda peeti asjakohaseks täienduseks peamisele ELi koolitussuunale ning leiti, et see aitab vähendada suutlikkuse ebavõrdsust liikmesriikide vahel.

Rahvusvahelised suhted ja riikide toetamine. ECDC-l on laialdane kutsealane võrgustik.

2019. aastal toimus ECDC esimene kohtumine oma rahvusvaheliste kontaktisikutega Aafrika, Kanada, Hiina, Kariibi, Iisraeli, Tai ja USA haiguste tõrje keskustest. Kohtumisel osalenud moodustasid rahvusvaheliste haiguste tõrje keskuste võrgustiku ning leppisid kokku, et edaspidi hakkavad toimuma kord aastas kohtumised ja kord kvartalis videokonverentsid.

Vasakul: ECDC stipendiumiprogrammis osalejate grupifoto

ECDC lõpetas kaheaastase projekti (2017–2019), mille eesmärk oli valmistada Lääne-Balkani riikide ja Türgi asutusi ette osalemiseks ECDC süsteemides ja võrgustikes. Naabruspoliitika ja laienemisläbirääkimiste peadirektoraadi ühinemiseelse abi rahastamisvahendi abiga ellu viidud projekt ECDC-IPA5 aitas suurendada riikide suutlikkust seire, rahvatervisealase mikrobioloogia ja valmisoleku valdkondades.

Veebruaris korraldasid ECDC ja EFSA Serbias Belgradis piirkondliku seminari, kus käsitleti terviseühenduse põhimõtte rakendamist antimikroobikumiresistentsuse vastu võitlemisel. Seminaril osales üle 40 eksperdi inimeste ja loomade tervise valdkonnast.

Rahvatervisealane teavitustegevus

Suur osa meie teavitustegevusest on suunatud Euroopas rahvatervise valdkonnas tegutsejatele, peamiselt rahvatervise ekspertidele, teadlastele ja ajakirjanikele.

ECDC avaldas 2019. aastal 219 teaduspublikatsiooni, sh kiired riskihinnangud ja korralised seirearuanded. Publikatsioonide uudiskirjal oli 2019. aastal 4217 tellijat ehk 488 rohkem kui eelmisel aastal. ECDC avaldab järjest rohkem andmeid, graafikuid, kaarte ja infograafikat allaladitavate autoriõiguse piiranguteta failidena, et partnerid ja sidusrühmad saaksid ECDC sisu kasutada. ECDC ametliku Twitteri konto (@ECDC_EU) jälgijate arv kasvas 4738 võrra ehk 19%. ECDC-l on nüüd Twitteris peaaegu 30 000 jälgijat.

Kõik ECDC sotsiaalmeedia kontod on teabeallikadena verifitseeritud, mis kinnitab nende usaldusväärsust.

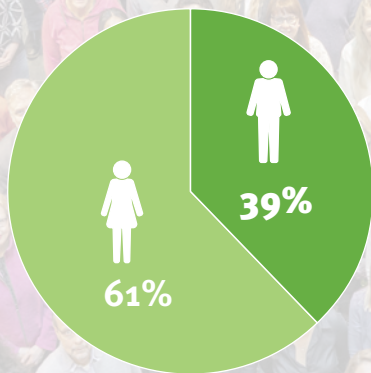
2019. aasta meediaanalüüsi kohaselt avaldati ELis 7973 (2018. aastal 10 047) meediaklippi, milles mainiti ECDC-d (nii trükis kui ka veebis, v.a sotsiaalmeedias), ehk 20% vähem. Kõige populaarsemad uudistes mainitud teemad olid vaktsiinid ja immuniiseerimine, leetrid, antimikroobikumiresistentsus ja antibiootikumide kasutamine, hooajaline ja lindude gripp, tuberkuloos, sugulisel teel levivad nakkused, HIV ja hepatiit.

All: eri sektorite esindajate koosolek uue vaktsineerimisportaali teemal

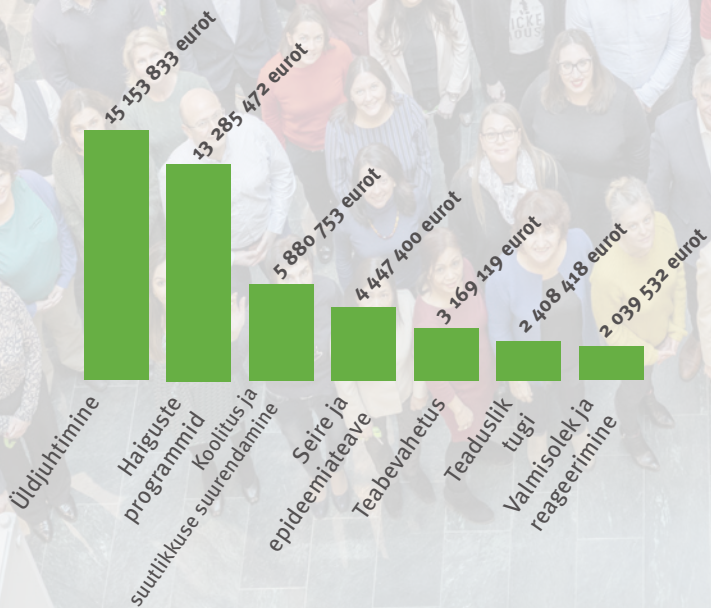

ECDC arvudes

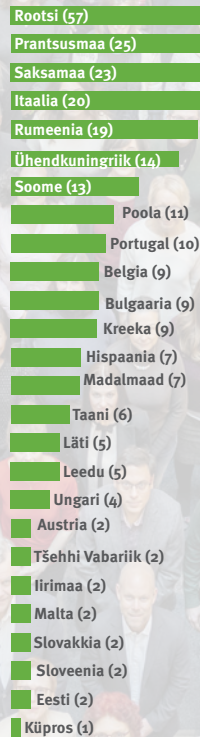
ECDC sooline tasakaal

2019. aasta eelarve

ECDC töötajad koduriigi järgi

31. detsembril 2019. aasta seisuga oli ECDC-s kokku 268 alalist töötajat.

**Haiguste Ennetamise ja Tõrje
Euroopa Keskus (ECDC)**

Gustav III:s Boulevard 40
169 73 Solna, Rootsi

Tel +46 (0)8 58 60 10 00
Faks +46 (0)8 58 60 10 01
www.ecdc.europa.eu

Euroopa Liidu asutus
www.europa.eu

Tellige meie väljaandeid
www.ecdc.europa.eu/en/publications

Võtke meiega ühendust
publications@ecdc.europa.eu

🐦 Jälgige meid Twitteris
[@ECDC_EU](https://twitter.com/ECDC_EU)

📘 Laikige meie Facebooki lehte
www.facebook.com/ECDC.EU

Publications Office